

APARE IN FIECARE ZI

Fondator:

PÁSZTOR EDE

Redactor responsabil:
Dr. SÁHY LÁSZLÓ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
ORADEA, PIAȚA MIHAI VITEAZUL

Anglia tovább is a legnagyobb érdeklődését szenteli a csehszlovák kérdésnek

Varsó, május 26. A lengyel nagyipar hivatalos lapja a Kurier Poranny a legutóbbi eseményekkel foglalkozva megállapítja, hogy a nemzeti szocialista Németország első nemzetközi vereségét szenvedte. — Nehány év óta Németország csupán sikereket ért el, mert a békés Európát háborúval rémitgette. Most azonban Ber-

lin Csehszlovákia ütközött. A két nyugati nagyhatalom: Anglia és Franciaország lemondott a bizonytalankodó megfigyelő szerepéről. A hazug propaganda híreszteléseivel ellentétben a két demokrata hatalom nem hagyta Csehszlovágot Németország falánkságának oltárán elvérezni, hanem Berlin tudomására hozták, hogy nem

lesznek közömbösek, ha megtámadják Csehszlovágot.

Prágai jelentés szerint az Égerben lelőtt két szudéta-német temetésén Henlein helyettese beszédet mondott. Ez a két ember — mondotta — meggyőződéséért adta életét. Azt az egyet kívánjuk, hogy haláluk a német nép jobb sorának hirdetője legyen.

Elkészült a francia-angol kisebbségi terv

Páris, május 26. Párisban úgy tudják, hogy Ossusky prágai és Masaryk londoni csehszlovák követek a kisebbségi kérdés rendezésére vonatkozó francia-angol tervvel utaznak Prágába. Az Intransigeant című francia lap szerint, a terv egyebek között kiterjed a cseh szlovák kormány által hozott

katonai intézkedésekre is.

London, május 26. A Reuter ügynökség közlése szerint, az angol alsóház ülésén Henderson munkáspárti képviselő azt kérdezte, hogy az angol kormány közölte-e a lengyel és a magyar kormánnyal, hogy Anglia nagy érdeklődést tanúsít a csehszlovákiai kisebbségi kér-

dés megoldása iránt. Chamberlain miniszterelnök azt válaszolta, hogy az angol kormány Varsóban és Budapesten követi útján közölte, hogy a legnagyobb érdeklődéssel kíséri a kérdés békés megoldását és kielégítő biztosítékot kapott mind a két kormány részéről.

Óriási harcok folynak Teruel körül

Nemzeti támadások, köztársasági ellentámadások. Fellázadt 1500 köztársasági hadifogoly és a francia határ felé szökött

Barcelona, május 26. A Havas távirati ügynökség közlése szerint, a nemzetiek a terueli harcvezetésen tovább folytatták nagyerejű támadásaikat a köztársaságiak azonban a leg több ponton ellenálltak és egyes pontokon ellentámadásokat is intéztek. A morqueru-liai szakaszon a harcvezetés közepén a köztársaságiak kénytelenek voltak visszavonulni és nagyobb területeket engedtek át.

A nemzetiek főhadiszállása is jelenti, hogy a köztársaságiak erőiesen folytatták ellen-támadásaikat, de mindenütt visszaverték őket és a harcteret a holttestek százai borítják. Sok harckocsit szétromboltak. A terueli harcvezetésen nemzeti előnyomulást jelentenek. Csapatok megszállták Reteion Cabezo községet.

A francia határra érkezett hírek szerint, a nemzetiek birtokában levő Pamplonában ezeröttszáz köztársasági hadifo-

goly fellázadt, lemeszárolták őreiket és a francia határ felé szöktek. A francia határrendőrséget megerősítették. Egy

későbbi hír szerint, a nemzetiek négyszáz hadifoglyot elfogtak és a többiek útját is elzárták.

Nemzeti repülőgép elsüllyesztett egy angol hajót

Valencia, május 26. Szerda reggel több spanyol nemzeti repülőgép Majorca szigetéről jövet, bombákat dobott a

Phortehall nevű angol hajóra és azt elsüllyesztette. Egy tiszt és egy matróz megsebesült, a legénységet megmentették.

Halálos robbanást idézett elő egy munkás könnyelműsége

București, május 26. A dambovitamegyei Gura-Ocnitei petroleumtelepen egy munkás könnyelműsége halálosvégi katasztrófát idézett elő. Berindei Eugen mechanikus egy gázhűtő tartályon dolgozott és közben cigarettára gyújtott.

A gyufától lángrobbant s óriási defonációval felrobbant a gáz, amelynek következtében a mechanikus súlyosan megsérült. Talo Iván segédmunkás pedig nyomban meghalt.

A június 2-i és 8-i ünnepségek előkészítése

Florescu Vasile prefektus elnöklése alatt a prefekturán értekezlet volt a június 2-i hősök ünnepére és június 8-i restaurációs ünnepségre előkészítése tárgyában. Az értekezleten résztvettek a bihormegyei strajerek parancsnoka a város képviselője, a rendőrség képviselője. A programot holnap közöljük.

A timisoarai korzón elmezavar tört ki egy mérnökön

Timișoara, május 26. A timișoarai Lloyd-sor előtti korzón riadalom támadt. Egy elegánsan öltözött középkorú férfi jelent meg az uttesten és a forgalmi rendőr előtt gesztikulálva beszélni kezdett:

— Teljes zürzavar van itt... Majd én rendet teremtek...

A gesztikuláló embert egyre nagyobb és nagyobb embergyűrű vette körül. Csakhamai két rendőr érkezett a helyszínre, akinek segítségével az idegent bekísérték a rendőrségre. Itt megállapították, hogy G. M. Iugoji mérnökkel azonos, aki hirtelen örült meg.

Nyomora miatt öngyilkos akart lenni egy diáklány

București, május 26. Izgalmas öngyilkossági kísérlet játszódott le szerdán délután a fő város közelében levő Hărăstrău tavon. Elene Kreisler 13 éves diáklány csónakot bérelt és kivezett a tó közepébe. Rövid csónakázás után a fiatal leány a tó közepén öngyilkossági szándékából a vízbe ugrott. A parton levő emberek észrevették a történeteket s kimentették az öngyilkosjelöltet. A hozzá intézett kérdésekre a diáklány azt válaszolta, hogy nyomora miatt akart a halálba menekülni.

Időjárás

Északnyugati széljárás, várható felhőzettel s néhol, főként keleten, esővel és zivatarokkal. A hőmérséklet nyugaton emelkedik, keleten csökken.

Színház

Péntek este 9 óra: Déligyümölcs. (André Birabeau legújabb nagysikerű vigjáték újodonsága.)

Szombat d. u. 3: Egy óra a Vatikánban — és Mindörökké. (Olcsó helyár.)

Szombat d. u. 6: Déligyümölcs. Rendes helyárakkal.

Szombat este 9: Román előadás.

Vasárnap délután 3 órakor: BORS ISTVÁN (Először olcsó helyárakkal).

Vasárnap délután 6 órakor: DÉLIGYÜMÖLCS (Rendes helyárakkal).

Vasárnap este 9 órakor: Utolsó bucsu előadás: KETTEN EGYEDÜL.

Déligyümölcs. (Bemutató előadás pénteken este) André Birabeau az Eltévedt báránnyak szerzője új darabjával lepi meg a közönséget, amelynek címe: Déligyümölcs. A Déligyümölcsben a szerző ugyanazokat a magasrendű színműírói képességeket ragyogtatja, mint az előbbi darabjában. A Déligyümölcs hősei szintén gyermekek és felnőttek, problémája pedig ugyancsak kényes kérdés. A főszerepeket a prózai együttes legkiválóbbjai játsszák. A Déligyümölcs pénteken este 9, szombaton délután 6 és vasárnap délután 6 órakor van a színház műsorán, mindenkori rendes helyárakkal.

Egy óra a Vatikánban. Szombaton délután 3 órakor Emmet Laverynek világhírű színműve az Egy óra a Vatikánban, minden idők legáltalánosabb problémájával, a háború és béke kérdésével foglalkozik. Az Egy óra a Vatikánban szombaton délután 3 órakor O'Neill világ-sikerű színművével, a Mindörökké-vel kerül együtt műsorra, olcsó helyárakkal.

— Szigorították a külföldiek munkavállalási engedélyének kiadását. Bucurestiből jelentik: A munkaügyi minisztérium foglalkozott a külföldiek munkavállalási engedélyeinek meghosszabbításával. A minisztérium nagyon sok tartózkodási engedélyt nem hosszabbított meg.

Az építőiparosok hírei. — A városközi iparostalálkozóra, — mint közöltük — május 27-ig veszünk fel jelentkezőket. Egyben közöljük, hogy amennyiben a dunai hajóáratok kirándulásunkkal egybeesnek, úgy Turnu-Severinig hajókirándulásra is részt vesznek utasaink. Elnökség.

— Május 28-án, szombat este 9 órakor rendezi meg az Építőiparosok Szövetségének házbizottsága első társasvacsoráját, amelyre tisztelettel meghívja a Szövetség tagjait. Házbizottság.

Halász Gyula dr. venetiai római katolikus plébános megható gesztusa dr. Markovits Pál temetésén

A SÜRÜ SÖTET fellegek között, amelyek mostanában beborítják az égboltozatot, áttör egy-egy ragyogó napsugár, amelynek simogató melegénél visszaköltözik a bizalom a lelkekbe és hinni lehet, hogy az emberek egyszer mégis egymásratalálnak. Ennek a reménységnek megható példáját tapasztaltuk dr. Markovits Pál holttesténél. Az elnémult, elcsöndesedett férfi kiterítve feküdt a gyászház lesötétített szobájában, könnyesszemű résztvevők egymásnak adták a kilincset,

hogy végső bucsút vegyenek a halotttól. A komor gyász és szíváfájdító hangulatában egyszerre nyílik az ajtó, szikár, magas, őszfűrtű, papi reverendás férfi jelenik meg a halott mellett. Aranykeretű cvilkere mögül könnyek törnek elő, meghajítja a fejét két kezét imára kulcsolja és halk imát mormol a halott lelkiüdvéért. Dr. Halász Gyula, a venetiaiak jóságos lelkipásztorra jött el, hogy bucsút vegyen attól az orvostól, akit nála jobban, talán senki sem ismeri. Halász főtitkarszolgálat ur,

a papi hivatás magasztos atyja ugyanis, mint az köztudomásu, majd mindennap felkeresi a zsidó kórház betegeit, hogy lelki vigasztalást nyújtson nekik. Amikor, a temetés napján, a gyászoló menet a venetiai plébánia templom előtt haladt el, a templom tornyában megkondult a harang és harangzugás kísérte a halottat a temetőbe. Meghatva emlékezünk meg Halász plébános emberi gesztusáról. Az igaz ember tanúságtételéről az emberi szolidaritás mellett. m. e.

Elájult a járásbiróság folyósóján egy iparos

A fővárosból érkezett magáninformációk alapján — teljes fenntartással közöljük, hogy az oradeai törvényszék birói karában jelentős változások történtek. A távozó Athanasiu főelnök helyébe Cornel Centea, zalaui törvényszéki elnök kerül, míg dr. Popoviciu Liviu szekció-elnök helyébe — Niculescu Dimitrie, törvényszéki bíró, aki eddig is a második szekció kötelékében volt tanács

elnök.

A fenti kombinációkon kívül értesülést kaptunk — melyet szintén fenntartással közölünk — dr. Hoványi József törvényszéki bírót a gyám-szekció elnökévé nevezték ki. Értesüléseink szerint az ügyész ségtől is többen részesülnek előléptetésben. A távozó ügyészek közül egyik helyre Popa Ioan, törvényszéki szavazóbíró van kombinálva.

Változások az oradeai törvényszék birói karában

Tegnap délelőtt a helybeli városi járásbiróság folyósóján megdöbbentő eset történt. — Pospischill Rudolf — ismert iparosmester — a bíróságon tartózkodott, ahol egy ügyben tanuként akarták kihallgatni. A tárgylőterem folyósója előtt várakozott, amikor hirtelen hangos jajkiáltással összeesett és eszméletlenül terült el a

folyósó kövezetén. A szerencsétlen ember segítségére azonnal odasiettek az ügyvédek és néhány tisztviselő, akik azonnal értesítették a mentőket, aki beszállították az iparosmestert a kórházba. Itt megállapították, hogy szívrohamot kapott és magához térítve, ápolás alá vették. Állapota igen súlyos.

Mik a vizsgatantárgyak a licennumokban?

A- közoktatásügyi minisztérium intézkedése alapján a gimnáziumok és liceumok I—VII. osztályai a következő tantárgyakból vizsgáznak:

I. oszt.: román nyelv és matematika.

II. oszt.: román, francia, matematika és természetrajz.

III. oszt.: román, francia matematika és fizikai kémia.

IV. oszt.: román, latin, történelem, földrajz, matematika, fizikát.

V. oszt.: román, latin, francia, földrajz, természetrajz, fizika.

VI. oszt.: román, német, latin, filozofia, matematika természetrajz.

VII. oszt.: román, francia történelem, filozofia, fizika, latin, illetve matematika.

Inspekciós gyógyszerárak

Péntek, május 27.

Arany Sas, Piața Unirii 6. Tel. 2574
Oroszlán, Piața M. Viteazului 14. Tel. 2335
Órangyal, Str. Alexandrii 42. Tel. 2294
Szent István, Str. Brătianu 60.
Corona, Bul. Reg. Ferdinand 6. Tel. 1376

— A Román Akadémia kegyeleme néhai I. Carol és Ferdinand király iránt. A Román Akadémia halhatatlan pártfogói, diszelnökei iránti hódolattól elhatározta, hogy vasárnap meglátogatja I. Carol és Ferdinand király sírját Curtea de Argeșben.

— Az ál-pénzügyi ellenőrzések ellen. A pénzügyminisztérium tudomására jutott, hogy veszedelmes szélhámosok pénzügyi ellenőrzőknak adják ki magukat és zaklatják az adófizető polgárokat. A minisztérium felhívja a közönség figyelmét, hogy a náluk jelentkező pénzügyi közegektől kérjék el a személyazonossági igazolványukat, valamint a pénzügyi igazgatóság igazolását, amely feltünteti, hogy melyik kerületben van joguk működni.

SPORT

A CAO nem vállal szolidaritást a Crisanával

A Crișana felebbezésével kapcsolatosan elterjedt az a hír, hogy a Crisanával a CAO is szolidaritást vállal és amennyiben a Crisanának nem szolgáltatnak igazságot, úgy a CAO is visszavonul a bajnokság és a selejtező küzdelmeiből. Erre a hírre vonatkozóan Popescu pénzügyi főtanácsos a CAO futballszakosztályának az elnöke kijelentette, hogy a CAO nem hozott ilyen értelmű határozatot. Pelle János a nyilatkozatát mint magánember tette és az elnökség csak ezután fog foglalkozni az ügygel. Kijelentette azonban Popescu főtanácsos, hogy nézete szerint a CAO nem vállal szolidaritást. Nincs kizárva ugyanis, hogy módosítják a Nemzeti Bajnokság beosztását, az első hat vagy első hét selejtező nélkül bekerülhet az A Divízióba. nincsen értelme, hogy a CAO egy ilyen gesztussal magára vonja a Szövetség haragját és kedvezőtlen elbírálásban részesüljön.

Amiré még példa nem volt

üzletének 25 éves fennállása alkalmából

25 leírt ócska kalapiját
ujja alakítja (nőit és férfit)

Szántay

kalapüzlet, **Piața Unirii 7.**
Gör. kath templommal szemben

Népszövetség Krisztus előtt

Páris, május.

Az első Népszövetséget közel 3000 éve, Krisztus előtt 1000-ben alapították meg egyiptomiak és a hittiták. Az alapokmányuknak igen fontos címe volt: „Örökös béke és testvériségi egyezmény” konvenció 16. szakasza a szerződésességük ellen éppen hatályos szankciót írt elő a genfi megállapodás: az istenségek bosszúja sújtsa azt, aki felborítaná ezt a megállapodást”.

Az istenségek bosszújáról — a szövegvel kapcsolatos tiz csa független az alapokmány — nem emlékeznek meg a könyvek, ellenben a szerződésről annál inkább.

„Örök béke” és testvériség” — ny esztendeig tartott mind az, noha a mennyi hatalmuk garantálták. Ez az a már kezdettől a legszomorúbb bizonytalanság árnyát vetette a népek további szövetségeire s napjainkig terjedő arra az ítéletnapig terjedt konvencióra is, amely a gerincvonala a Brenner.

Potom négy évvel ezelőtt assolini még felvonult erre a hegyláncra s így lehetett, hogy potom négy év múlva Hitler vonul fel. E csodálatos hegyek mögött most fel a nap s nem tudhatni, melyik oldalra szórja az árát. Amelyiknek majd kegyes jut, kardjára üt (u. i. emlékének): Neki fűtül!

Tudni kell azt is, hogy a római béke kerek 300 esztendővel ezelőtt szintén Népszövetség volt. Ezt már az egyezmény címe is elárulta: „De des Nations”. Tévedés az azt gondolni, hogy a római az első örök és végleges határ, amelyet népek meg-

mak egymás között. A westphali szerződés például legelső szakaszában, a német állam és a legkeresztényibb állam uralkodó aláírásával, leegyezte, hogy:

„Elszász-Lotaringia pedig a franciák Franciaországához fog tartozni, amely államba visszahozható és örökreszölőbebebebebeztetik...”

Az „örökreszölő” az éppen olyan maszlagnak nyult, mint az összes többi, a múltban és a jelen egyaránt. A nitetlen és gu szellemek már századok ezelőtt is csak mosolyogtak azokon az együgyű emberek az emberi szellem társadalom örögi tevékenységével szemben a népi szövetkezésekről és

megszakíthatatlan békéről álmództak. Amikor Saint-Pierre abbé kétszáz évvel ezelőtt három kötetben közzétette — ó, szegény, ragyogó lángész! — az örök békéről szóló felhívását, Lucifer, aki akkortájt Voltaire néven bolyongott a földi tereken, bökversben terítette le:

Láttam minap a böles és bús

Saint-Pierre abbé szobrát.

Mily csodás mű! Kő ez vagy hús?

Vaj' szülték-e vagy faragták?

S míg néztem könnyes áhitattal

E pompás fejet tétova,

Szólt a szobrász: „Tudná csak, hogy

A modellje mily ostoba!”

Még ezen a héten bezárat a munkaügyi felügyelőség 18 oradeai ipari műhelyét

Oradea, május 26. Már régebbi idő óta szó van arról, hogy az ipartörvény értelmében az úgynevezett „művezetővel bíró” ipari műhelyek működését beszüntetik. Az oradeai munkaügyi felügyelőség kikérte a munkakamara jogügyi osztályának véleményét, amely hivatkozott arra, hogy szerzett jogokat nem lehet érinteni, legfeljebb az új ipartörvény életbeléptetése után alakult műhelyeket lehet bezárni.

A munkaügyi felügyelőség az elmúlt héten

18 oradeai művezetővel rendelkező műhelytulajdonost felszólított, hogy 8 napon belül zárja be műhelyét.

A Munkakamara újabb in-

tervencióra készül, hogy a műhelyek bezárását megakadályozza, mert azonkívül, hogy egész sereg munkás maradna kenyér nélkül, a bezárt műhelyek tulajdonosai kártérítési perek tömegét indíthatják meg az állam ellen.

A végső szót ebben az ügyben a munkaügyi miniszterium fogja kimondani.

Fantasztikus bonyodalmak egy elcserélt bőrönd körül

Mit tesz az, aki kegyzserek helyett késeket és bicskákat talál bőröndjében?

Mintegy két hónap óta állandó vendége az oradeai rendőrségnek Oprea Ioan nyugalmazott plébános, akinek paraszát azonban eddig, a többszöri sikeres nyomozás ellenére sem sikerült véglegesen megelégedésre elintézni. Az idős urat ebben az ügyben páratlan balszerencse üldözi, értékeihez nem tud hozzájutni. Még március hónapban történt, hogy Oradeáról kiutazott Rogozra és a bőröndjét rábízta egy hordár. A hordárnak véletlenül nagyon sok dolga volt és az idős pap bőröndjét elcserélte egy kereskedelmi utazó megszólalásig hasonló bőröndjével. A cserét sem a pap, sem az utazó nem vette észre. A bőröndöt csak másnap próbálta kinyitni és meglepetéssel látta, hogy a kulcs nem nyitja a zárat. Amikor végre erőszakkal

felnyitotta, meglepő látvány tárult a szemei elé. A bőrönd késekkel és bicskákkal volt tele. Az idős pap meglepetéssel nézte a kések és bicskáknak ezt a kis arzenálját és sehogy sem tudta megérteni, hogy a ruhái, papi öltözetei és kegyzserei, hogyan változtak át bicskákká és késekké. Amikor magához tért, akkor jött rá, hogy a bőröndjét elcserélték és nem sokára jelentette is az esetet az állomáson.

Csaknem így járt az utazó is, aki a kések és bicskák helyett egyházi ruhákat és kegyzsereket talált a bőröndjében. Az utazó, mikor rájött, hogy mi történt, leadta a bőröndöt a beiuși állomáson. Onnan egy hordárral akarták beküldeni a bőröndöt. A hordár kiment a vonathoz és az első utasra rábízta a bőröndöt. Pontosan

megmondta, hogy hova hozza a bőröndöt és az oradeai állomási rendőrségre irányította. Az utasnak azonban ugy látszik más céljai lehettek, mert a bőröndöt a mai napig sem vitte be a rendőrségre. A sok hányattatást megért bőrönd, így most megint elveszett és a rendőrség most bevezette a nyomozást a bőrönd eltulajdonítójának a kézrekerítésére.

Nagy mennyiségű
új férfi és női kelme-
maradékok

érkeztek

Steiner maradékoshoz

Caler Victoriei 3. az udvarban balra.

Jogakadémia a fegyenctelepen

Az alcatrazi fegyenctelep, az „amerikai Ördögsziget” zárkájában önkéntes jogakadémia alakult. Tanulói fegyencek, akik magánszorgalomból páratlan buzgalommal buvárkodnak a büntetőjog és bünvádi eljárás szakaszai között. Az egyik fegyenc nemrég saját maga ál-

tal készített felülvizsgálati kérelme segítségével visszanyerte szabadságát. Példája annyira fellelkesítette fegyenc társait, hogy most harmincötön folytatnak jogi tanulmányokat, hogy sajátmaguk ügyvédjei lehessenek.

Agyonsújtott a villám egy földművest

A Targusecuesc melletti Bretcu községben lakó Klára János hatvan éves földműves a község határában levő földön kapált, miközben vihar tört ki

és a lecsapódó villám agyonsújtotta. Hozzá tartozói már csak megszenesedett holttestét találták meg.

Bombák a bőröndben

Lyonban a pályaudvaron letétbe helyezett csomagok között öt bőröndöt találtak, amelyekben óraműre járó bombák

voltak. A rendőrség nyomozást indított annak a kiderítésére, hogy kik helyezték el a bőröndöket letétbe.

A sajtóvezérigazgató kihallgatáson fogadta a „Magyarság” képviselőjét

A kisebbségi sajtó kéréseinek teljesítését kilátásba helyezte Dimancescu vezérigazgató

Röviden már beszámoltunk arról a nagyszabású sajtóösszejövetelről, amely vasárnap folyt le a fővárosban, Dimancescu, sajtó és propaganda vezérigazgató kezdeményezésére. Az ország valamennyi kisebbségi sajtójának képviselői megjelentek a meghívásra és az együttléti egész ideje alatt valami olyan meleg, barátságos hangulat uralkodott,

amire példa az ország fennállása óta nem volt. Románok, magyarok, németek, bolgárok, oroszok, egyetlen forró lelkesedésben olvadtak össze és az elhangzott felszólalásokból megállapítható, hogy Dimancescu vezérigazgató áldásos kezdeményezése minden oldalról a legteljesebb megértéssel találkozott.

Mint már részletesen meg-

irtuk, a megbeszélés vasárnap délután 5 órakor kezdődött és este fél 8-kor ért véget. Az ülés végeztével, Dimancescu vezérigazgató barátságos meghívásban bankettre invitálta a megjelenteket. Lapunk igazgatója ma érkezett haza Bucurestiből és az alábbiakban számolt be, a kisebbségi sajtó életének e fontos eseményéről:

Dimancescu vezérigazgató a kisebbségi sajtó szerepéről

A Splendid-Parc előkelő éttermében szépen diszitett asztalok várták a bankett résztvevőit, akik teljes számban megjelentek. Catargi hercegnő aligazgató és dr. Raul Anasztaziu sajtófőnök fogadták a legkörültekintőbb figyelemmel a meghívottakat és tesztelték őket a dusan terített, innyenc falatokkal megrakott buffé-asztalok felé. Már az első pillanatokban, a legmelegebb kollégialis hangulat alakult ki a résztvevők között és mikor Dimancescu vezérigazgató a terembe lépett, az ünneplés lelkes óvációjában jutott kifejezésre.

Feszült figyelem közepette emelkedett szólásra Dimancescu vezérigazgató, akinek nagyhatalú beszédéből az alábbi részleteket közöljük:

Uraim! Az elmúlt tizenöt esztendő külföldön, Angliában és Amerikában töltöttem konzuli minőségben és így nem igen volt alkalmam nyilvános szónoki szereplésre. Nem is vagyok szónok és ha mégis felszólalok, ez annak a belső lelki szükségnek a sugallata, amelyet e pillanatban érzek. Rendkívül közel érzem magam önökhöz és az a hittem, hogy a mai nappal a vidéki sajtó és ez alatt elsősorban a kisebbségi sajtóra gondolok, — életében új éra kezdődik. Új éra, amelynek alapjait az ország és a nép érdekében, Öfelsége a király rakta le.

A résztvevők itt felállva, percekig éltették az uralkodót.

— Az utolsó husz esztendőben — folytatta beszédét Dimancescu vezérigazgató — keveset törődtek a kisebbségi sajtóval, mert az egyes politikai rezsimiek minden pártkérdést föléje helyeztek ennek a fontos problémának. Kijelenthetem, mint a sajtóügyek ezidőszertinti felelős irányítója, hogy én, a vidéki sajtót és itt ismételt hangsúlyozom, a kisebbségi sajtóra gondolok elsősorban, az ország felépité-

sének szempontjából rendkívüli jelentőségűnek tartom. Jóvá akarom tenni a multnak ezen a téren elkövetett hibáit és mulasztásait és remélem, hogy az önök részéről ezt a törekvésemet a legmészebbmenő támogatás fogja kísérni.

Leirhatatlan lelkesedés kísérté Dimancescu vezérigazgató szavait, aki még beszédében, kedélyesen elmondotta,

Dimancescu sajtóvezérigazgató nyilatkozata a Magyarság számára

Hétfőn délelőtt 11 órakor fogadta lapunk megbízottját, Dimancescu vezérigazgató, a propaganda minisztérium palotájában levő dolgozószobájában. Megbizottunk kérdésekkel felkészülve nyitott be a szobába, azonban Dimancescu vezérigazgató megelőzte ezzel a kérdéssel:

— Hogyan volt megelégedve a tegnapi nappal?

hogy külföldi tartózkodása alatt, nemcsak az angol és francia nyelveket sajátította el, hanem alkalma volt magyarokkal is érintkezni és az első két magyar szó, amit megtanult, ez volt: „Szép kisaszony”.

E szavakra az asztalnál helyet foglaló magyar újságírók felálltak helyükről és hosszasan, lelkesen ünnepelték a szónokot, aki meglehetősen

— Vezérigazgató ur — hangzott a felelet — mindannyiunk számára felejthetetlen élményt jelentett az a barátságos, meleg fogadtatás, amelyet az Ön és munkatársai részéről tapasztaltunk.

— Ki akarom mélyíteni ezt a kapcsolatot — mondotta Dimancescu vezérigazgató — és pár hónapon belül újból összehívom önöket, amikor is

már konkrét felvilágosításokat adhatok az önök kívánságait illetően.

Következő kérdésünk az sajtótörvényre és a lapok részvénytársasági formára való átalakulására irányult.

— A tegnapi ülésen elhangzott kívánságok ügyében, reggel 8 órakor interveniáltam az illetékes miniszter urak és két-három napon belül íratban fogom önöket értesíteni a döntésről. Vagy elvárják a kérdést, vagy módosítani fogják.

Ezután a tervbevetett ponti szerkesztőség technikai kérdéseiről érdeklődtek és megemléztünk, hogy a lapok munkáját lényegesen könnyítené, ha a közlészánt anyagot a magyar sajtó magyar nyelvű kéziratok kapná. Dimancescu vezérigazgató kissé elgondolkodott majd ezt mondja:

— Az ön kívánsága teljesen helyiáll, intézkedem, hogy a magyar lapok min távirati közlést és kézirat magyar nyelven kapják.

Beszélgetésünk továbbián felhívtuk a vezérigazgató figyelmét arra, hogy egyes országokban a cenzurahivatalok a helységnevek régi alkalmatlanságát tiltják, míg viszont helyeken ezt megengedik.

— Tanuimányozni fogom a kérdést — felelte a vezérigazgató — és a legnagyobb megértéssel fogok dönteni pár napon belül.

Félőrai kihallgatás megköszöntük a vezérigazgató jóindulatát, megértő fogadtatását és eltávoztunk. A vázolt alkalmával kedélyes búcsuzott a vezérigazgató.

— Vizontlátásra. Felejthetetlen élményt jelentett a résztvevők számára az összejövetel, amelyért a sajtó és elismerés az akció kezdeményezőjéért, Dimancescu vezérigazgatót illeti.

Felmentették a fajrontással vádolt 16 éves leányt

Nemrégiben feljelentés futott be az oradeai ügyészséghez a solmi községbeli csendőrőrsről, amelynek a kezdeményezője a tanító volt. A feljelentésben előadták, hogy egy 15 éves kislány otthagyta az iskolát és vadházasságban élt több mint egy hónapig Portan Todor legénnyel. A törvényszék előtt fajrontással vádolták a legényt, a leányt és a leány szüleit, akik túrték, hogy a leány fiatal korában megkezdje a szerelmi életet.

A vádlottak azután meglepő védekezést támasztottak. Elmondotta a leány, hogy megtetszett neki a legény és el-

ment hozzá. A fiatalember azonban mikor látta, hogy még érintetlen, nem bántotta, hanem öt nap múlva hazaküldte a szüleihez. Állításának a bizonyítására orvosi vizsgálatot

kért. Egyébként is — állította a vádlott — a tanító feljelentése is igen érdekes háttérrel bír. A törvényszék büncselekmény hiányában felmentette a vádlottakat.

Küldje gyermekét a tengerpartra!

Mangalian, a „PLAJA COPILOR,”
gyermeknyaraló telep

Dr. Imas M. Róza, Párisban specializált gyermekorvos vezetése mellett különleges ellátást nyújt

Torna, sport napfürdő stb. szakszerű felügyelet mellett. **Speciális gyermek konyha naponta 5 étkezés.** Román, magyar, német társalgás. Tájékoztató és jelentkezéseket felvesz **Dr. Imas Róza** Bucuresti, Str. Nicolae Filipescu 3. Telefon: 2-44 76 Nyitva június 15-től szeptember 15-ig.

A pápai bulla felemeli szavát a széthuzás és az emberiséget borzasztó szerencsétlenséggel fenyegető támadások ellen

Budapest, május 26. Szerdán délután félőtkor páratlan ünnepség keretében több, mint százezerfőnyi közönség előtt nyitották meg a budapesti Hősök-terén a világgongresszust. A megnyitás időpontjáig kiderült az idő és csak a hűvös szél emlékeztetett az esős napokra. Az ünnepséget harsonák nyitották meg, felhangzott a pápai himnusz, majd Meszlényi Zoltán synopei püspök felolvasta a Pacelli bíborshoz intézett pápai bullát, amely a bíborost az értekezlet legatúrájává nevezi ki.

A bulla többek között kifejti, hogy az isteni és emberi jogok nagyfokú összezavarása, a különböző szerződések és szövegek különböző értelmezése miatt a mai szomorú viszonyok

között semmit sem ítélt a Szent Atya üdvösebbnek, minthogy az emberek elfordult tekintetét és tévelygő értelmét ráirányítsa az igazán örök és változatlan dolgokra és a megerősített gyenge lelkeket az örök törvényekhez az igazság és a béke legbiztosabb alapjaihoz alkalmazkodjanak. A gyűlésre kitűzött tételek igen alkalmasnak látszanak arra, hogy a legszentebb szentséghez fűződő szeretet kötelékével kiengeszteljék az egymástól széthuzó embereket és összehozzák magukat a népeket is, amelyek nem kis mértékben szembefordulnak egymással és nem szűnnek meg támadó és kegyetlen fegyverekkel retentő bajokat és borzasztó szerencsétlenségeket zúdítani az egész emberiségre, vagy pedig állandóan

ilyennel fenyegetni az embereket. A bulla megemlékezett Szent István királyról és térítő munkájáról és végül a Szent Atya apostoli áldását küldötte a kongresszus résztvevőinek.

Serédi Justinian magyar hercegprímás latin és magyar nyelvű szöveget intézett a kongresszus közönségéhez és üdvözölte a pápai legatust, majd Hóman Bálint, a magyar kormány nevében mondott üdvözlő beszédet. Ezután Heylen namuri püspök, az eucharisztikus értekezletek állandó bizottságának elnöke, megnyitottnak jelentette ki a kongresszust. Pacelli bíboros, pápai prelátus franciayelvű beszédet mondott és az ünnepélyt a kongresszusi himnusz fejezte be.

Gázrobbanás történt a kórház operációs termében

Bucurestiből jelentik: Megrendítő szerencsétlenség történt a bucurestii Filantropia kórházban, midőn Stepleanu dr. az operációs teremben éppen a műtétet fogott. Az ápoló nővér kellemetlen szagot érzett és kinyitotta a szekrényt, melyben két gáztartály volt. Ebben a pillanatban a gáz felrobbant és a nővér ruhája lángba borult. A műtetre kerülő beteget gyorsan kivitték a teremből és az elősiető kórházi személyzet a tüzet eloltotta.

Nagyarányu valutacsempészést leplezett le a targumuresi rendőrség

A targumuresi rendőrség több nap óta valutacsempészési ügyben folytat nyomozást. A nyomozást a fővárosi rendőrség értesítése alapján indították meg, miután megállapították, hogy egyes targumuresi lakosok fővárosi valutatagynököknél nagyobb megrendeléseket eszközöltek. A fővárosi rendőrség egy detektívét küldött Targumuresre, aki a postahivatalban kezdte nyomozását, amely hamarosan eredményesnek is bizonyult, amennyiben őrizetbe vettek egy targumuresi fiatal banktisztviselőt, aki ajánlott levélben ötszáz font sterlinget rendelt Bucurestiből. Ugyancsak őrizetbe vettek egy oradeai illetőségű tisztviselőt is, akiről szintén azt gyanítják, hogy szerepe volt a valutacsempészésben.

Lezuhant repülőgéppel és szörnyethalt Athanasie pilótatábornok

Bucuresti, május 26. Borzalmas repülés-szerencsétlenség történt ma Ploesti közelében. Egy SET gép, amit Zaharia State vezetett és amelynek a fedélzetén Enescu Athanasie pilótatábornok utazott, Fucheni falu fölött kigyulladt és lezuhant. A repülőgép mindkét utasa meghalt. Athanasie tábornok az aeronautikai szövetség főtitkára volt. A Prahova Aeroklub meglátogatására ment Ploestibe. Onnan visszatérőben érte a szerencsétlenség.

Pusztítóvihar és jégeső vonult el az ókirályság fölött

Két gyermeket magával ragadott az árvíz

Bucuresti, május 26. A meteorológiai intézethez beérkezett jelentések szerint Dolj, Buzău és Râmnicul Sărat megyék fölött hatalmas viharok vonultak el, majdnem mindenütt erőteljes záporosó és jég kíséretében. A vihar gyökerestől csavart ki fákat és le-

tépte a házak fedelét. Néhány rozogább ház összeomlott.

Craiovában tegnap este három órán át zuhogott a zápor. A kanálisok bedugultak és a víz elöntötte a város alacsonyabban fekvő részeit, behatolt a pincékbe, házakba és hatalmas károkat okozott.

Ugyancsak hatalmas vihar és záporosó vonult el Buzău fölött. A vízáradat számos háziállatot ragadott magával. — Fundei és Satul Nou falvak között az áradat két gyermeket magával ragadott, akik a vízbe fulltak.

Megadták magukat Cedillo zendülő-tábornok katonái

Mexikó, május 26. Newyorki jelentés szerint Cedillo tábornok állítólag az Egyesült Államokba menekült, amikor rájött arra, hogy nagy vagyona dacára, nem sikerülhet forradalmi megmozdulása. — Csapatát, amelyeket 20 ezer kormánykatonára zárt körül, nem hajlandók harcolni. Számos físz, akik a zendülés első jelére csatlakoztak Cedillohoz, megadták magukat. Cedillo tábornok utolsó esélye is szertefoszlott, amikor az Egyesült

Államokban rendelt repülőgépeit Nueve Laredinál elkobozták.

Mexikóból jelentik, hogy a

zendülők levegőbe röpítették egy tehervonatot, amely San Luis Potosi felől Tampico felé tartott.

Az apa vért ad a fiának, hogy megmentse életét

Páris, május 26. Max Baernek, a világhírű amerikai boxbajnoknak, 5 hónapos gyermeke van. Mint Newyorkból jelentik a kis gyerek tüdőgyulladásban súlyosan megbetegedett. A gyermek állapota any-

nyira súlyosra fordult, hogy az orvosok szerint vérátömlesztés vált szükségessé. A gyermeke számára maga Max Baer ajánlotta fel vérért és az orvosok két ízben is vért vettek a kiváló boxbajnoktól.

Rádió műsor

SZOMBAT

BUCURESTI: 7.30: A reggeli műsor közvetítése, majd: hírek, felolvasás, viz- és időjárásjelentés, 13: Gramofonlemez. 13.25: Sporthíreknek adása. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hírek közvetítése. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 16.45 Előadás. 19.17 Katonazené. 19.50 Felolvasás. 20.05 Hangképek. 21.15 Ghinda-zene. 22.30 Hírek. 22.45 Vendéglői zene. 23 Szórakoztató zene. 23.45 Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Majd közlemények.

BUDAPEST I. 8 Lemezek. 11.20 és 11.45 Felolvasás 13.05 Postászenekar. 14.30 Hanglemez. 17 A Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus harmadik nyilvános ülésének kezdete. 18 Zongoraszám. 18.35 Előadás. 18.55 Helyes magyarság. 19 Cigányzene. 20.20 Előadás. 21 Az Operaház diszelőadásának közvetítése. 22.15 Hírek. 22.45 Hanglemez. — 23.05 A magyar-német válogatott teniszmérkőzés a Davis-Cupért. 23.40 Hangversenyzenekar. 24 Hírek német és olasz nyelven. 1.05 Hírek külföldről.

Egy elmaradt építkezés miatt

420.000 lejes kártérítési pert indított Satu mare városa ellen egy asztalosmester

Satumare, május 26. Rövidesen érkező per kerül a törvényszék elé. A pernek Mátyus István asztalosmester a felperese, az alperese pedig a város.

A város még 1937. decemberében építési engedélyt adott az asztalosmesternek, egy a sugáruton felemelendő kétemeletes bérház felépítésére. Mátyus az engedély birtokában megvásárolta a szükséges anyagokat s a vállalkozókkal is megkötötte a szerződést.

Néhány nappal ezelőtt, amikor az asztalosmester megjelent a városházán, hogy az előírásoknak megfelelően bejelentse az építkezés megkezdését, meglepetésszerűen közölték vele, hogy mivel szomszédja, Suta Ioan dr. ügyvéd megfélebbelte az építési engedélyt, a város felfüggesztette annak hatályát. A városi főmérnök arra hivatkozott, hogy az építési szabályrendelet értelmében felelősség esetén a

városnak joga van az építkezést betiltani, anélkül, hogy emiatt kártérítési igényekkel lehetne fellépni ellene.

Mátyus ezzel szemben megállapította, hogy a felelősség idejéért a jogtalanul vonták vissza az engedélyt.

Ezek után 420 ezer lej erejéig kártérítési pert indított a város ellen.

Az ügy fejleményeit nagy érdeklődéssel várják a városban.

Betöltik a nyugdíjazások folytán megüresedett bírói állásokat

București, május 26. A legfelsőbb igazságügyi tanács ülést tartott s a nyugdíjazások folytán megüresedett bírói állások betöltésével foglalkozott. A ki nevezések és előléptetések holnap jelennek meg a hivatalos lapban.

Kaolin kutatások

Lugojról jelentik: Néhány hét óta a híres Ruschai márványbányák közelében, a „Poiana-Rusca” hegység délkeleti lankásabb részén kaolin kutatások folynak. Az eddigi kutatások legjobb reménységgel kecsegtetnek.

SPORT

Győzhettünk volna

Románia-Preston North End 2:2 (1:0)

București. — Szerdán tizenötezer néző előtt játszották le a román válogatott—Preston North End mérkőzést. A mérkőzés, amelyet Schneider lengyel bíró vezetett 2:2 (1:0) arányban, eldöntetlenül végződött. A vezető gólt a 45-ik percben Barátky szerezte meg huszméteres bombával. Szünet után a 18-ik percben az angolok Pavlovici hibájából — egyenlítettek. A 28-ik percben Barátky tizennyolc méterről az angolok sorsfalan keresztül szá-

badrugásból védhetetlenül jutatta hálába a labdát. Tíz perc múlva az angolok szabadrugása a sorsfalról pattan be a hálába.

Az angol csapat kitűnő benyomást keltett, de a román válogatottnak is jó napja volt. Könnyen meg is nyerhették volna a mérkőzést. Rasinaru, Bürger és Barátky voltak a román csapat legjobbjai. Szünet után Moldovanu helyett Kovács, Rafinszky helyett Brandabura álltak be a csapatba.

Zavar, bizonytalanság és elégedetlenség a selejtező fronton

Az utóbbi esztendő legkomolytalanabb nemzeti bajnokság hullámai nemcsak, hogy nem csendesednek el, de mind erőteljesebben zajlanak. A selejtező tagjai közül már alig van egy, kettő, amelyik még nem elégette meg a cirkuszt és nem vonult volna vissza a selejtező küzdelmeiből. Az Universitate, Chinezul, Phönix, Juventus, Sportul Studentesc, Crișana nem hajlandók selejtezőt játszani.

Még nem volt nemzeti bajnokság, amelyik ennyire a zöld asztalon dőlt volna el. (Ez vonatkozik a B. Divízió bajnokságára is. Adták és vették a pontokat és megesett, hogy egy forduló 10 mérkőzéséből négyet nem a pályán elért eredmények alapján igazoltak, hanem a felfüggesztés, vagy letiltás miatt a vesztes csapat kapta a pontokat.

Ilyen körülmények között, természetesen, nem lehet reális bajnokságról beszélni.

Ezt belátták most már a hivatalos vezetők is és megoldá-

son gondolkoznak, hogy a selejtezőket elkerüljék. Három megoldás van forgalomban. — Ezek között van megfelelő és alkalmatlan is.

Az egyik terv szerint a két csoport első 6 helyezettje kerülne be selejtező nélkül az A. Divízióba. (Ripensia, Venus, Gloria, Juventus, Sportul Studentesc, Universitate, Rapid, AMEFA, Victoria, Phönix, Chinezul és Unirea Tricolor) Másik módzat szerint bekerülne az első öt, az utolsó helyezett pedig selejtezőt játszanak a B. Divízió bajnokaival. A harmadik szerint visszaállítanák a régi Nemzeti bajnokságot az 1937-es beosztás szerint. Véleményünk szerint ez volna a legmegfelelőbb.

Makulatura

Újságpapír nagy tételben is kapható

Pásztor Ede cégnél

Oradea, Piața Mihai Viteazul 4. sz.

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetés ára szavanként 2 lei. A legkisebb hirdetés 10 szóig 20 lei. A rumba igazoló-jegy szelvényei ellenében 10 szavas apróhirdetést 10 lejért közlünk. Jelígével, vagy „cim a kiadóban” jelzéssel feladott hirdetéseknel 10 lej pótdíj fizetendő. Csak válaszbélyeges érdeklődésre válaszolunk.

Előfizetési díj havonta 40 lei

POSTA

Róna fényképésznél

legolcsóbb, legszebb a fénykép!!

6 drb csak 80 lei!

Ugyanaz, ami a kirakataimban látható!

Kérem a n. é. közönséget, ne hagyja magát a konkurenciától félrevezetni

Független egyszerű izr. uriaszony 60—70 éves uriembert keres. Lelki finomság jelígére. 2169

Teljesellátásra menne jobb iparos tisztességes kath. idősebb nőhöz. Teljes című levelet diszkréciónal mellélt „Házasság” jelígére kér. 2170

ÁLLÁS

Szerény igényű molnárt keresek június 1-re. Daráló malom, Colonia Bernáth. 2155

Iosia telepen lakó lapkihordót bevezetett helyekre felvesz a Friss Ujság. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Bevezetett helyre, fix fizetéssel és jutalékkal, 2000 lejen felüli biztos keresettel, gyakorlott lapkihordót felveszünk. A liget környékén lakók előnyben. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Megbízható magános özvegy mindenekvidéken örökös otthont kaphat. Cim Nagy Lajos, Tasnad. 2171

Keresünk Gheorgheni (jud. Ciuc) részére ügyes, megbízható lapbizományost. Havi 2000 lei kereset biztosítva. Jelentkezni a kiadóhivatalban, vagy Gheorgheniben a Magyarság irodájánál. 2154

Kovácssegéd felvétetik. Str. Vilson 33. Zsurka. 2168

VÉTEL-ELADÁS

Alig használt szürke férfi öltöny eladó Angol-kert mellett. Özv. Megyeriné. 2157

Lakbérleti szerződési nyomtatványok kaphatók a Pásztor Ede cégnél, Piața Mihai Viteazul 4.

Eladó két ajtós jégszekrény. Cim a kiadóban. 2061

Eladó hintaszék, gyermekfürdőkád, lámpaernyők, virágállvány. Cim a kiadóban. 2062

KÜLÖNFÉLE

Multat, jelent, jövőt mondog 20 leiért és bármilyen bajában segíteni tudok. Str. Moldova 58/a Oradea. 5099

Wertheim-

pénzkazettát

készít

STERN mechanikus
Oradea, Avram Iancu-u. 18.

Polgármesterek országos értekezlete

București, május 26. A belügyminiszter május 31-re értekezletre hívta össze az ország összes polgármestereit, hogy megbeszéljék az ország egyes városainál most kezdődő munkatervet megvalósításának módjait.

NYOMATOTT PÁSZTOR EDE
CÉGNÉL ORADEA